

Một số giải pháp quản lý không gian mạng tại Thành phố Hồ Chí Minh trong hội nhập quốc tế hiện nay

Nguyễn Hữu Kỳ Ty*

Use your smartphone to scan this QR code and download this article

TÓM TẮT

Thành phố Hồ Chí Minh là địa phương có vai trò, vị trí chiến lược quan trọng hàng đầu của cả nước trên tất cả các lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh, đối ngoại, hợp tác quốc tế... Đây cũng là thành phố đứng trong top đầu cả nước về tỷ lệ người dân sử dụng internet. Cùng với sự phát triển không ngừng của các dịch vụ internet, không gian mạng nói chung và các trang mạng xã hội nói riêng đem lại rất nhiều tiện ích cho người sử dụng, vì tốc độ thông tin nhanh, nội dung phong phú, đa dạng... nếu biết khai thác, sử dụng hợp lý thì nó sẽ mang lại hiệu quả rất lớn cả trong học tập, công tác, sinh hoạt và đời sống xã hội cho mọi người. Tuy nhiên, cùng với những yếu tố tích cực không gian mạng đem lại, thời gian qua cũng xuất hiện nhiều vấn đề liên quan đến an ninh, đời tư cá nhân, lừa đảo, an toàn môi trường mạng và thông tin xấu độc, chống phá chính quyền,... Đây là những vấn đề, thách thức lớn với các cơ quan quản lý nhà nước của thành phố trong việc đưa ra một cơ chế quản lý không gian mạng linh hoạt, phù hợp với đặc điểm của thành phố nhằm ngăn chặn tin xấu, độc và xây dựng một không gian mạng an toàn, lành mạnh góp phần thực hiện mục tiêu đổi mới căn bản, toàn diện hoạt động của bộ máy chính quyền số, của các doanh nghiệp số hướng tới sự văn minh của một xã hội số.

Từ khóa: cơ chế quản lý, không gian mạng, an ninh mạng, Thành phố Hồ Chí Minh

ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh toàn cầu hoá, hội nhập quốc tế sâu rộng như hiện nay, bên cạnh việc phát triển mạnh mẽ của nền kinh tế, chất lượng cuộc sống của con người ngày càng được nâng cao thì sự phát triển không ngừng của các dịch vụ trên không gian mạng đã mang lại nhiều giá trị tích cực cho sự phát triển của xã hội và cá nhân. Tuy nhiên, cùng với những lợi ích to lớn, các đe dọa từ không gian mạng đã trở thành mối quan tâm hàng đầu của nhiều quốc gia trước những nguy cơ lớn về an ninh, chủ quyền quốc gia, cũng như các mối nguy hại khác. Với vai trò là đầu tàu kinh tế của cả nước, đứng trong top đầu cả nước về tỷ lệ người dân sử dụng internet, vấn đề quản lý không gian mạng tại thành phố Thành phố Hồ Chí Minh luôn được luôn được xem là vấn đề cấp thiết và quan trọng nhằm thực hiện mục tiêu mục tiêu xây dựng chính quyền số và đô thị thông minh.

NỘI DUNG CHÍNH

Không gian mạng và tác động của không gian mạng tới đời sống xã hội

Không gian mạng theo khoản 3 Điều 2 Luật An ninh mạng 2018, là mạng lưới kết nối của cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin, bao gồm mạng viễn thông, mạng

Internet, mạng máy tính, hệ thống thông tin, hệ thống xử lý và điều khiển thông tin, cơ sở dữ liệu. Ngoài ra, đây còn là nơi con người thực hiện các hành vi xã hội không bị giới hạn bởi không gian và thời gian. [1, tr.1]. Từ khái niệm trên có thể thấy không gian mạng khiến những rào cản thông thường như biển giới quốc gia, ngôn ngữ trở nên mỏng manh. Chỉ cần sở hữu một thiết bị điện tử có khả năng kết nối internet, người dùng có thể cập nhật thông tin ở bất cứ nơi đâu, bất cứ lúc nào, thậm chí truy cập vào bất kỳ kho tư liệu nào trên thế giới. Trên không gian mạng, chủ đề, lĩnh vực, nội dung nào cũng có thể ngay lập tức được đăng tải và tiếp cận tới hàng tỷ người, khiến những rào cản thông thường như biển giới quốc gia, ngôn ngữ trở nên mỏng manh. Trên không gian mạng, mỗi cá nhân đều có hai vai trò chủ đạo: người cung cấp thông tin và người tiếp cận thông tin. Thông tin trên không gian mạng rất đa chiều, từ nhiều nguồn khác nhau nên đòi hỏi người tiếp nhận thông tin phải thông thái, sáng suốt để chất lọc thông tin phù hợp và luôn trau dồi bản thân, tự trang bị cho mình những kiến thức, kỹ năng và ý thức trách nhiệm khi tham gia tương tác trên không gian mạng.

Cùng với sự phát triển không ngừng của các dịch vụ internet, các công nghệ mạng 4G, 5G, các trang mạng xã hội, các thiết bị IoT, dịch vụ điện toán đám mây...

Trường Đại học Bách Khoa, ĐHQG-HCM

Liên hệ

Nguyễn Hữu Kỳ Ty, Trường Đại học Bách Khoa, ĐHQG-HCM

Email: hty06@hcmut.edu.vn

Lịch sử

- Ngày nhận: 22-8-2023
- Ngày chấp nhận: 16-10-2023
- Ngày đăng: 15-11-2023

DOI:

<https://doi.org/10.32508/stdjssh.v7iS1.918>

Bản quyền

© ĐHQG Tp.HCM. Đây là bài báo công bố mở được phát hành theo các điều khoản của the Creative Commons Attribution 4.0 International license.

Trích dẫn bài báo này: Ty, N H K. Một số giải pháp quản lý không gian mạng tại Thành phố Hồ Chí Minh trong hội nhập quốc tế hiện nay. *Sci. Tech. Dev. J. - Soc. Sci. Hum.* 2023; 7(S1):S13-S18.

không gian mạng giúp cho con người tương tác đa chiều hơn, phản ánh sinh động, tức thời hơn với mọi mặt đời sống và các mối quan hệ xã hội. Người sử dụng có thể tìm kiếm, theo dõi các hoạt động của nhau và tham gia vào các hoạt động khác như đăng bài viết, bình luận, chia sẻ,... một cách thuận lợi, dễ dàng. Nhờ sự gia tăng liên tục các hoạt động đăng tải, chia sẻ và lưu trữ thông tin của hàng tỷ người trên thế giới với nhiều hình thức văn bản, âm thanh, hình ảnh, video,... đã làm cho thông tin trên không gian mạng trở nên vô cùng phong phú. Chính điều này đã biến không gian mạng trở thành không gian xã hội mới, nơi con người có thể thực hiện các hành vi mang bản chất xã hội của mình, như giao tiếp, sáng tạo, lao động, sản xuất, tiêu dùng, học tập và vui chơi giải trí, không bị giới hạn bởi địa lý, ngôn ngữ, không gian và thời gian.

Lợi ích của không gian mạng còn được biết đến là nền tảng số trong chương trình chuyển đổi số quốc gia, các Chiến lược phát triển Chính phủ số, kinh tế số và xã hội số. Theo Quyết định số 749/QĐ-TTg ngày 3-6-2020 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt “Chương trình chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030”, với mục tiêu: “Việt Nam trở thành quốc gia số ổn định và thịnh vượng, tiên phong thử nghiệm các công nghệ và mô hình mới; đổi mới căn bản, toàn diện hoạt động quản lý, điều hành của Chính phủ, hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp, phương thức sống, làm việc của người dân, phát triển môi trường số an toàn, nhân văn, rộng khắp” [2, tr.1]. Theo định hướng trên, không gian mạng sẽ là nơi diễn ra các hoạt động của cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp, người dân trên môi trường số; các giao tiếp giữa chính quyền và người dân, doanh nghiệp cơ bản diễn ra trên không gian mạng. Khi đó, không gian mạng thật sự trở thành không gian với nguồn tài nguyên số vô tận, ảnh hưởng đến tất cả các lĩnh vực kinh tế, chính trị, xã hội và đặc biệt là con người.

Thành phố Hồ Chí Minh là địa phương đứng trong top đầu cả nước về tỷ lệ người dân sử dụng internet. Điều đó cho thấy sự cởi mở, năng động của người dân thành phố trong hội nhập cùng thế giới số. Tuy nhiên, khi số lượng người dân dùng mạng xã hội ngày càng cao, đồng nghĩa nguy cơ xuất hiện hành vi ứng xử không phù hợp, vi phạm pháp luật càng nhiều, đặc biệt là nảy sinh nhiều vấn đề liên quan đến an ninh, an toàn môi trường mạng và thông tin xấu độc hại, chống phá chính quyền. Với đặc điểm nổi trội là tính kết nối nhanh, chia sẻ rộng, chỉ cần một chiếc điện thoại hay một máy tính kết nối Internet, người dân thành phố có thể truy cập và tham gia vào rất nhiều trang mạng như: Facebook, Zalo, Youtube, Twitter...

Mặc dù mục đích, cách thức, mức độ tham gia các trang mạng xã hội của mỗi người khác nhau nhưng có một điểm chung đó là xem nó như là một phần không thể thiếu trong đời sống tinh thần của con người.

Không gian mạng nói chung và các trang mạng xã hội nói riêng đem lại rất nhiều tiện ích cho người sử dụng, vì tốc độ thông tin nhanh, nội dung phong phú, đa dạng... nếu biết khai thác, sử dụng hợp lý thì nó mang lại hiệu quả rất lớn cả trong học tập, công tác, sinh hoạt và đời sống xã hội cho mọi người, ngược lại nó sẽ gây ra nhiều hệ lụy không tốt. Một trong những đặc điểm của không gian mạng không có bộ lọc, trong khi ảnh hưởng, tác động đến cuộc sống xã hội thì ngay lập tức. Không gian mạng là môi trường sinh hoạt ảo dành cho tất cả mọi người. Do không tuyển chọn người dùng nên bất kỳ ai cũng có thể tham gia vào môi trường này, không phân biệt tôn giáo, sắc tộc, tuổi tác, giới tính, hay trình độ văn hóa. Từ những thông tin có giá trị có tính chất suy đồi, vô văn hóa đều xuất hiện trên không gian mạng và dễ truy cập, sử dụng một cách miễn phí. Vì vậy, thông tin trên không gian mạng thật – giả lẫn lộn, thiếu chính xác, khó kiểm chứng, gia tăng nguy cơ lộ lọt bí mật cá nhân, suy giảm quyền lực nhà nước và sức mạnh quốc gia. Các thế lực phản động thường xuyên sử dụng internet và truyền thông xã hội để chống phá; lợi dụng các sai sót trong quản lý của Nhà nước để kích động biểu tình trái phép và xuyên tạc [3, tr.5]. Thông tin giả trên không gian mạng đang là vấn nạn lớn của nhiều quốc gia, tác động tiêu cực đến cộng đồng, tạo ra những hệ lụy khôn lường, nhất là trong bối cảnh xung đột, khủng bố, dịch bệnh đang diễn ra ngày càng khốc liệt. Đặc điểm nổi trội của các trang mạng xã hội là thông tin nhanh, nhiều, nhưng bị trộn lẫn giữa những thông tin tốt với thông tin xấu, thiếu tính định hướng thông tin, tư tưởng, không ai phải chịu trách nhiệm, không ai kiểm chứng. Điều đáng quan tâm lo ngại nhất hiện nay là nhiều thông tin trên mạng xã hội hàm chứa nội dung xấu, độc hại, dụ dỗ, lôi kéo người tham gia như: phim ảnh khiêu dâm, lối sống trụy lạc, kích động bạo lực, khiêu khích chiến tranh, chia rẽ đoàn kết dân tộc, tôn giáo... Với đặc tính hấp dẫn, lôi cuốn của các trang mạng xã hội rất dễ làm cho người tham gia bị sa đà vào “biển thông tin” hỗn loạn đó lúc nào mà không hay biết, làm cho họ sao nhãng việc học hành, giảm năng suất lao động, tinh thần uể oải, sa sút, đắm chìm vào thế giới ảo trong đời sống thực.

Không những thế, không gian mạng đã và đang trở thành một môi trường với hình thái tác chiến mới, đó là tác chiến không gian mạng. Trong giai đoạn hiện nay, tội phạm mạng có xu hướng sử dụng các công nghệ mới, hiện đại, nhiều tính năng phức tạp khiến cho việc phát hiện và xử lý hậu quả của những cuộc

tấn công trở nên phức tạp hơn, mất nhiều thời gian hơn. Những cuộc tấn công mã độc kết hợp với công nghệ trí tuệ nhân tạo hoặc sử dụng công nghệ giả lập hành vi của người dùng, để tấn công vào các hạ tầng trọng yếu, các chuỗi cung ứng, nhà máy... đang đặt ra nhiều thách thức trong quá trình xây dựng thành phố theo mục tiêu chuyển đổi số.

Thực trạng quản lý không gian mạng ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

Thực hiện Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị khóa XII về “*Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới*”, một trong số nhiệm vụ, giải pháp Nghị quyết đưa ra để bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là phải “*nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác quản lý và sử dụng internet và mạng xã hội, trong đó chú trọng xây dựng, hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật*” [3, tr.6]. Nhận thấy được vị trí, tầm quan trọng của không gian mạng, Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh đã triển khai Đề án số 05-ĐA/TU ngày 19/6/2020 của Ban Thường vụ Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh về “*Tuyên truyền, lan tỏa thông tin tích cực, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên Internet, mạng xã hội trên địa bàn TP HCM*”. Trong đó, Ủy ban Nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh đã triển khai đa dạng hóa nhiều biện pháp trong quản lý không gian mạng. Thành phố đã phối hợp chặt chẽ với các cơ quan như Văn phòng Chính phủ (Cục Kiểm soát Thủ tục hành chính), Bộ Thông tin và Truyền thông (Cục Tin học hóa), Bộ Nội Vụ (Cục Văn thư và lưu trữ), Bộ Công An (C06), Bộ Quốc phòng (Bộ Tư lệnh Tác chiến không gian mạng) trong tham mưu, tổ chức triển khai chương trình, đề án Chuyển đổi số và xây dựng đô thị thông minh tại Thành phố Hồ Chí Minh.

Nhằm bảo đảm an toàn an ninh mạng và tăng cường quản lý trên không gian mạng, ngày 11/10/2020 thành phố đã thành lập Trung tâm An toàn thông tin. Trung tâm có nhiệm vụ trọng tâm là bảo đảm an toàn an ninh mạng, thông tin đối với các hạ tầng công nghệ thông tin truyền thông, hệ thống cơ sở dữ liệu quan trọng. Đồng thời, chủ động kết nối và thu thập các thông tin về tình hình an ninh thông tin, internet từ các đối tác, các nhà cung cấp, lỗi bảo mật, các nguy cơ tiềm ẩn. Qua đó, cảnh báo nhanh về các sự cố an ninh thông tin trong thời gian đối với các cơ quan, đơn vị được bảo vệ. Tất cả các tính năng này sẽ hỗ trợ cho công tác quản lý của chính quyền thành phố và nâng cao hiệu quả, hiệu lực của công tác đảm bảo an toàn, an ninh mạng trên địa bàn thành phố⁴.

Thành phố đã tổ chức triển khai tập trung các ứng dụng của các sở, ngành, Ủy ban Nhân dân Thành phố

Thủ Đức và Ủy ban Nhân dân các quận, huyện trên 1.034 máy chủ tại Trung tâm dữ liệu Thành phố và tăng cường an toàn an ninh thông tin cho các hệ thống này [5, tr.5]. Đây là hạ tầng trung tâm dữ liệu có số lượng máy chủ của các cơ quan nhà nước lớn nhất, được xây dựng trên nền tảng hạ tầng điện toán đám mây hiện đại, được đầu tư đầy đủ hệ thống và chính sách bảo vệ giám sát an ninh hiện đại, đảm bảo nguồn nhân lực chuyên trách về an toàn thông tin, giám sát vận hành liên tục cơ sở dữ liệu của Thành phố

Đối với các trang thông tin điện tử tổng hợp và trang mạng xã hội trong nước, thời gian qua, thành phố cũng nhanh chóng, chủ động sử dụng ứng dụng công nghệ thông tin, hệ thống giám sát thông tin trên mạng Internet (Reputa, SocialBeat, Vsocial...) nhằm tổng hợp, nắm bắt các diễn biến thông tin, dư luận xã hội quan tâm, chia sẻ trên internet có liên quan đến các lĩnh vực kinh tế, chính trị, văn hóa... trên địa bàn thành phố, hình thành cầu nối, sân chơi mới cho người dùng ở Thành phố Hồ Chí Minh đăng tải, chia sẻ thông tin về đời sống, các hoạt động kinh tế, văn hoá, xã hội, thể thao, du lịch, giáo dục, thời trang, ẩm thực, an ninh, quốc phòng, tạo nên lượng thông tin phong phú, đa dạng trên không gian mạng giúp người dân có nhiều nguồn tin để kiểm chứng và đánh giá về sản phẩm, dịch vụ từ cộng đồng mạng chia sẻ.

Ủy ban Nhân dân Thành phố cũng đã có nhiều văn bản chỉ đạo Thành phố Thủ Đức và các quận, huyện tăng cường tổng hợp, phân tích và nắm bắt nhanh nhất các diễn biến thông tin dư luận xã hội quan tâm, chia sẻ trên mạng Internet có liên quan đến địa bàn quản lý nhằm có phương án thông tin, xử lý kịp thời và chủ động rà soát, kiểm tra, xử lý nghiêm các đối tượng đăng tải, chia sẻ thông tin trên mạng Internet có nội dung vi phạm các quy định về quản lý, cung cấp, sử dụng dịch vụ Internet và thông tin trên mạng; các quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bưu chính, viễn thông, tần số vô tuyến điện, công nghệ thông tin và giao dịch điện tử. Hàng năm, Thành phố đều có kế hoạch quản lý, kiểm tra và xử lý đối với việc cung cấp thông tin trên mạng, đối với trang thông tin điện tử và mạng xã hội có trụ sở hoạt động trên địa bàn; định kỳ hàng tháng rà soát, kiểm tra hoạt động của các trang thông tin điện tử tổng hợp và mạng xã hội đã được cấp phép để chấn chỉnh kịp thời, đồng thời xử lý đối với các trang thông tin điện tử đang cung cấp thông tin tổng hợp từ các cơ quan báo chí, các trang thông tin điện tử hoạt động dưới hình thức mạng xã hội nhưng chưa thực hiện thủ tục cấp phép theo quy định của pháp luật. Cùng với đó, là việc rà soát xử lý các hoạt động vi phạm pháp luật trên không gian mạng như: vi phạm các quy định về quảng cáo, vi phạm quy định về sở hữu trí tuệ, cung cấp đăng tải

thông tin của cá nhân, cơ quan, tổ chức khác khi chưa được đồng ý...

Tuy nhiên, bên cạnh những mặt đạt được thì nhiều trang thông tin điện tử tổng hợp và trang mạng xã hội trong nước cũng đang lợi dụng những kẽ hở của pháp luật để tự sản xuất tin bài như báo chí, đăng tải các nội dung có xu hướng tiêu cực, giật gân câu like, câu view... gây bức xúc cho dư luận xã hội và người dân. Tình trạng “báo hóa trang mạng xã hội” với hành vi tự sản xuất tin, bài viết như cơ quan báo, tạp chí chuyên ngành diễn ra ngày càng phổ biến dưới hình thức tạo nhiều tài khoản mang tên của người dùng để viết bài; nhiều trang thông tin điện tử tổng hợp chỉ tổng hợp những “tin hot, tin giật gân”, ...

Bên cạnh các trang tin điện tử, mạng xã hội trong nước, hiện nay có nhiều doanh nghiệp nước ngoài là nhà cung cấp dịch vụ xuyên biên giới vào Việt Nam như Facebook, LinkedIn, Twitter, Instagram, Youtube, Tik Tok, Skype, Printerest, Viber..., trong đó Facebook, Youtube, Tik Tok và Instagram là mạng xã hội được người dùng thành phố đăng ký sử dụng nhiều nhất. Đối với các các trang tin điện tử, mạng xã hội này hầu như đặt hệ thống máy chủ tại nước ngoài - đây thực sự là một vấn đề nan giải đối với các cơ quan chức năng của Trung ương và thành phố. Trong số đó, hiện chỉ có Youtube là mạng xã hội có đại diện pháp lý tại Việt Nam, các đơn vị khác đều chưa thực hiện thủ tục đăng ký văn phòng đại diện. Đến nay, các mạng xã hội này chưa tuân thủ đầy đủ quy định của pháp luật Việt Nam. Việc vi phạm quy định pháp luật về thông tin trên mạng của các tài khoản mạng xã hội này ngày càng phức tạp hơn, các đối tượng xấu đã lợi dụng tính năng của mạng xã hội như: phát sóng trực tuyến (livestream), chia sẻ hình ảnh, video clip... để đăng tải những nội dung vi phạm pháp luật, trong đó phổ biến là hành vi xúc phạm danh dự, nhân phẩm của các tổ chức, cá nhân; sử dụng ngôn ngữ phản cảm, vi phạm thuần phong mỹ tục; đăng tải, chia sẻ thông tin sai sự thật; quảng cáo, kinh doanh dịch vụ trái phép... gây bức xúc trong dư luận xã hội, ảnh hưởng đến trật tự an toàn xã hội, nguy hại hơn nữa là trực tiếp chống phá nhà nước, làm tổn hại đến an ninh quốc gia.

Thành phố cũng tăng cường đẩy mạnh xử lý theo quy định của pháp luật đối với hoạt động cung cấp thông tin từ các trang tin điện tử có tên miền quốc tế và tài khoản mạng xã hội Facebook... đặc biệt là các trang tin điện tử, chủ tài khoản mạng xã hội Facebook cung cấp thông tin không đúng sự thật gây hoang mang dư luận xã hội đối với công tác phòng chống dịch bệnh Covid-19 của Thành phố.

Tuy nhiên, cùng với những kết quả đạt được, hoạt động của các trang tin điện tử, mạng xã hội có hệ thống máy chủ tại nước ngoài ngày càng tinh vi, phức

tạp gây rất nhiều khó khăn, vướng mắc trong quá trình triển khai thực hiện pháp luật về quản lý, cung cấp và sử dụng internet. Tình trạng mua bán thông tin của cá nhân, tổ chức, phát tán, chia sẻ tin giả, thông tin sai sự thật... gây hoang mang trong xã hội; tình trạng báo hóa các trang mạng xã hội; các hình thức lừa đảo chiếm đoạt tài sản, đánh bạc và tổ chức đánh bạc, buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả trên mạng, tấn công mạng, phát tán mã độc... có chiều hướng gia tăng.

Ngoài ra, với tốc độ phát triển nhanh chóng của công nghệ thông tin và sự thay đổi thường xuyên của công nghệ cũng như không gian mạng đòi hỏi, đội ngũ công chức, viên chức thực thi công vụ có liên quan đến công nghệ thông tin cần phải thường xuyên, liên tục được đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ, tay nghề và kỹ năng để đáp ứng yêu cầu của công việc. Số lượng cá nhân, tổ chức, doanh nghiệp tham gia cung cấp nội dung số và nội dung thông tin nói chung và cung cấp dịch vụ có liên quan đến mạng xã hội và thông tin trên trang thông tin điện tử ngày càng tăng nhưng biên chế nhân sự phụ trách cho lĩnh vực này thời gian qua chưa được bổ sung dẫn đến tình trạng thiếu nhân sự và quá tải về công việc.

Một số giải pháp trong cơ chế quản lý không gian mạng tại Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

Để tiếp tục phát huy những kết quả đã đạt được và giải quyết những vấn đề, khó khăn trong quản lý không gian mạng tại Thành phố Hồ Chí Minh nhằm đáp ứng nhu cầu và tiềm năng phát triển của thành phố theo mục tiêu chuyển đổi số là đến năm 2030, trở thành Đô thị thông minh với sự đổi mới căn bản, toàn diện hoạt động của bộ máy chính quyền số, của các doanh nghiệp số và sự thịnh vượng, văn minh của một xã hội số [6, tr.3], cần thực hiện có hiệu quả một số giải pháp trong cơ chế quản lý không gian mạng, cụ thể như sau:

Một là, hoàn thiện hệ thống pháp luật, tạo hành lang pháp lý về an ninh mạng đáp ứng yêu cầu phòng ngừa, đấu tranh, xử lý các hành vi vi phạm về sử dụng mạng xã hội dựa trên những điều kiện đặc thù về đời sống, kinh tế, xã hội... của Thành phố Hồ Chí Minh như: nguồn chính sách hỗ trợ phát triển mạng xã hội; tăng các mức chế tài xử phạt bảo đảm tính răn đe,...

Hai là, đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền nâng cao nhận thức cho người dân và doanh nghiệp cung cấp dịch vụ internet nói chung, mạng xã hội nói riêng, tạo sự chuyển biến mạnh mẽ trong nhận thức và ý thức chấp hành các quy định của pháp luật khi cung cấp và sử dụng mạng xã hội; đẩy mạnh công

tác tuyên truyền cho người dân trong việc nâng cao, trau dồi kiến thức về pháp luật và nghiên cứu, kiểm tra kỹ lưỡng trước khi thực hiện các giao dịch về tài chính, để phòng tránh những khoản đầu tư mang lại “lợi nhuận cao”.

Ba là, thành phố cần có các quy định cụ thể về công tác đào tạo, bồi dưỡng và chế độ phụ cấp đối với giám định viên tư pháp và người tham gia giám định tư pháp trên không gian mạng nhằm khuyến khích và động viên nhân sự tham gia, bởi thực tế công tác giám định tư pháp với khối lượng công việc, hồ sơ nhiều và tính chất phức tạp dẫn đến công việc giám định bị kéo dài. Cùng với đó là cơ chế hỗ trợ độc hại và quan tâm đối với người làm công tác giám sát nội dung và người làm công tác kiểm duyệt nội dung trên mạng internet vì những nội dung, hình ảnh và video độc hại đã và đang ảnh hưởng hàng ngày đến sức khỏe tinh thần, xuất hiện hội chứng hậu chấn tâm lý và các tình trạng tiêu cực liên quan vì phải tiếp xúc thường xuyên với những nội dung tiêu cực, xấu độc trên môi trường mạng.

Bốn là, thiết lập và cải tiến hệ thống quản lý mạng toàn diện. Cần nâng cao khả năng quản trị mạng và thiết lập cơ quan quản trị mạng toàn diện với sự tham gia của các chủ thể liên quan, tạo ra một hệ thống mới về đồng quản lý và tương tác tích cực trên tinh thần tuân thủ pháp luật phù hợp với các giá trị đạo đức, văn hóa, truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam; rà soát để sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện pháp luật và các quy định về dịch vụ thông tin mạng, bảo vệ an ninh mạng, quản lý xã hội mạng...; tích hợp chức năng của các cơ quan liên quan trong quản lý nội dung, quản lý ngành và cơ chế liên kết, phối hợp trong phòng, chống tội phạm mạng; xây dựng cơ chế xử lý phù hợp, đủ sức răn đe; thường xuyên “làm sạch internet” để tạo ra một môi trường mạng an toàn và văn minh...

Năm là, cần có sự chủ động, tích cực, quyết liệt hơn nữa của các cơ quan chức năng thành phố, nhất là Sở Thông tin và Truyền thông trong việc chỉ đạo, định hướng công tác chuyển đổi số đối với lĩnh vực thông tin – truyền thông nói riêng, đời sống kinh tế - xã hội thành phố nói chung. Thanh tra Sở Thông tin và Truyền thông thành phố cần phối hợp với lực lượng an ninh mạng và phòng, chống tội phạm công nghệ cao (Bộ Công an) phát hiện, xử lý nghiêm những vi phạm về đăng tin xấu, độc, vi phạm pháp luật, đặc biệt là xử lý các đối tượng có hành vi sai phạm, phát ngôn thiếu chuẩn mực trên mạng xã hội.

Sáu là, xây dựng hệ thống trao đổi thông tin liên ngành, đường dây nóng, lực lượng phản ứng nhanh xử lý thông tin xấu, độc trên mạng xã hội; kết nối, chia sẻ dữ liệu giữa các bộ, ngành liên quan trong ứng phó. Đối với các vụ việc vi phạm từ sử dụng mạng

xã hội gây ra hậu quả nghiêm trọng cần phải truy cứu trách nhiệm hình sự.

KẾT LUẬN

Không gian mạng cũng giống như xã hội thực, thúc đẩy tự do, nhưng cũng phải tuân thủ các quy định pháp luật. Cần tôn trọng quyền trao đổi ý kiến, bày tỏ ý chí của cư dân mạng, đồng thời với xây dựng môi trường mạng an toàn, lành mạnh theo pháp luật, quyền và lợi ích hợp pháp của cư dân mạng được bảo đảm. Thông qua một số giải pháp trong cơ chế quản lý không gian mạng tại Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay sẽ giải quyết được một phần nào những vấn đề, khó khăn trong quản lý không gian mạng, góp phần phát triển thành phố theo mục tiêu chuyển đổi số từng bước trở thành Đô thị thông minh hướng đến sự thịnh vượng, văn minh của một xã hội số.

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành bài tham luận về “Một số giải pháp quản lý không gian mạng tại Thành phố Hồ Chí Minh trong hội nhập quốc tế hiện nay” là nhờ sự động viên, hỗ trợ tư liệu của các đồng nghiệp thuộc Bộ môn Lý luận chính trị, Trường Đại học Bách Khoa, ĐHQG-HCM. Tác giả xin chân thành cảm ơn.

XUNG ĐỘT LỢI ÍCH

Bản thảo này không có xung đột lợi ích.

ĐÓNG GÓP CỦA TÁC GIẢ

Trong bài viết này, tác giả đã nghiên cứu, phân tích, tổng hợp và khái quát thực trạng quản lý không gian mạng ở Thành phố Hồ Chí Minh. Từ đó, tác giả đưa ra một số giải pháp nhằm góp phần đem lại những hiệu quả nhất định trong quá trình quản lý không gian mạng và chuyển đổi số ở thành phố hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Quốc hội. Luật An ninh mạng; 2018.
2. Thủ tướng Chính phủ. Quyết định số 749/QĐ-TTg về Chương trình chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030; 2020.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam. Nghị quyết số 35-NQ/TW về “Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới”; 2018.
4. Ra mắt Trung tâm An toàn thông tin thuộc Đề án xây dựng TPHCM trở thành đô thị thông minh. [Online]; Available from: <https://www.hcmcpv.org.vn/tin-tuc/ra-mat-trung-tam-an-toan-thong-tin-thuoc-de-an-xay-dung-tphcm-tro-thanh-do-thi-thong-minh-1491870490>.
5. Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh. Báo cáo số 23/BC-UBND về Kết quả triển khai chuyển đổi số và đô thị thông minh của Thành phố Hồ Chí Minh năm 2022. Lưu tại Văn phòng Ủy ban Nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh; 2022.
6. Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh. Quyết định số 2393/QĐ-UBND về Phê duyệt Chương trình chuyển đổi số của Thành phố Hồ Chí Minh. Lưu tại Văn phòng Ủy ban Nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh; 2020.

Measures to manage cyberspace in Ho Chi Minh City in the current international integration

Nguyen Huy Ky Ty*

Use your smartphone to scan this QR code and download this article

ABSTRACT

Ho Chi Minh City is a locality with a leading strategic role and position in the country in all fields of politics, economy, culture, society, defense and security, foreign affairs, international cooperation, etc. This is also the leading city in the country in terms of the rate of people using internet. With the continuous development of internet services, cyberspace in general, and social networking sites in particular bring many benefits to users because of the fast and diverse information speed, rich content, etc. If exploited and used reasonably, it can bring significant benefits in learning, working, social activities, and daily life for everyone. However, along with the positive aspects that cyberspace offers, there have been many issues related to security, personal privacy, scams, online environment safety, and harmful information against the government, etc. These are the major issues and challenges for state management agencies in providing a flexible cyberspace management matching the city's characteristics in order to prevent bad and malicious news and create a safe and healthy one, contributing to the goal of fundamental and comprehensive innovation for the operations of the digital government apparatus and digital enterprises towards the civilization of a digital society.

Key words: management mechanism, cyberspace, network security, Ho Chi Minh City

Ho Chi Minh University of Technology,
VNUHCM

Correspondence

Nguyen Huy Ky Ty, Ho Chi Minh
University of Technology, VNUHCM

Email: hyty06@hcmut.edu.vn

History

- Received: 22-8-2023
- Accepted: 16-10-2023
- Published Online: 15-11-2023

DOI : <https://doi.org/10.32508/stdjssh.v7iS1.918>

Copyright

© VNUHCM Press. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International license.

Cite this article : Ty N H K. Measures to manage cyberspace in Ho Chi Minh City in the current inter-national integration. *Sci. Tech. Dev. J. - Soc. Sci. Hum.* 2023, 7(S1):S13-S18.